

मा. मिथिला चौधरी
मन्त्री

जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालय

नेपाल सरकार
सिंहदरवार, काठमाडौं
नेपाल

शुभकामना सन्देश

२०७२ सालको विनाशकारी भूकम्प पछि निजि र सार्वजनिक निर्माण कार्यमा उत्कृष्ट एवं वैज्ञानिक पद्धतीमा आधारित निर्माण सामग्रीको प्रयोगप्रति व्यापक चेतना आएको छ। नव निर्माण र पुन निर्माणमा कसरी गुणस्तर कायम गरी हाम्रा भौतिक संरचनाहरूलाई बलियो, भूकम्प मैत्री एवं वातावरण मैत्री बनाउन सकिन्छ भन्ने बहस सर्वत्र चलिरहेको पनि देखिन्छ। तर बहस र जागरणले मात्र हामी हाम्रो लक्ष्यमा पुग्न सक्दैनौं। त्यसका लागि उपयुक्त प्रविधि, शिप र सामग्रीहरूको पनि त्यत्तिकै महत्व रहन जान्छ। नेपाल आफैमा विविध भू-वनोट र प्रकृतिले सुसजित र विशिष्ट मुलक हो। संगै संगै विकास र पुर्वाधार निर्माणका दृष्टिले उत्तिकै चुनौतिपूर्ण पनि छ। संयुक्त राष्ट्रसंघ जस्तो अन्तराष्ट्रिय निकायले समेत विभिन्न क्षेत्रमा दिगो विकासको लक्ष्य र मापदण्ड तोकेको छ। आजको भन्दा १ दशक पछि हाम्रो समग्र अर्थिक सामाजिक परिसुचकहरू अहिलेको भन्दा उत्कृष्ट हुनुपर्छ भन्ने चेतना र मान्यता विश्वभर स्थापित हुँदै गएको छ।

यसैगरी वातावरणीय संतुलन कायम गर्नु हाम्रा लागि अर्को चुनौतीको विषय हो जसले हाम्रो वन, जंगल, जमिन, जलवायु, र जनसंख्यालाई चीर काल सम्म स्वस्थ एवं सुरक्षित राख्नु पर्ने मान्यता स्थापित हुँदै गएका छन्।

यहि जापानी इटाकै प्रसङ्ग लिऊ, वर्षेनी हामी नेपालमा इटा उत्पादन गर्दा अरबौं रुपैया बराबरको कोइला, काठ दाउरा आदी प्रयोग गरिरहेका छौं। यसले एकातिर प्रज्वलनशिल पदार्थको आयातमा ठुलो धनराशी विदेशीने गरेको छ भने अर्को तर्फ त्यसबाट उत्पादन हुने धुलो धुवाँले काठमाण्डौं उपत्यका मात्र हैन, समग्र मुलुकभरको वायु प्रदुषण बढेको तथ्याङ्कले देखाउदछ। पुर्वाधार निर्माणमा प्रयोग हुने इटा बनाउने हाम्रो परम्परागत शैलीले कृषीयोग्य जमिनको उर्वर माटोका प्रयोग गर्दा कृषी उत्पादन घट्न जान्छ भने गुणस्तरीय निर्माण समाग्री पनि बन्न सक्दैन।

एकातिर वातावरण मैत्री उद्योग धन्दाको विकासमा लागि परेकाहरूलाई अब राज्यले हेर्ने दृष्टिकोण केहि सकारत्मक परिवर्तको खाँचो छ भने अर्को तर्फ राज्यबाट त्यस्ता वातावरण मैत्री उद्योग र त्यसका उत्पादनहरूलाई प्रोत्साहित र प्रवर्धन गर्न सरकारले पनि नितिगत व्यवस्था गर्न पर्ने टङ्कारो आवश्यकता देखिन्छ। वातावरण मन्त्रीको हैसियतले यस तर्फ मेरो ध्यान आकर्षित भएको छ। त्यसतर्फ उचित कदम चाल्न मेरा दायित्व पनि हो।

यसर्थ खेर गइरहेको माटोकनै ठिस्को बाट प्राप्त हुने उच्च पदार्थलाई, कुनै प्रज्वलन विना अत्याधुनिक जापानी प्रविधीबाट इटा उत्पादन गर्ने कार्यमा सुपर इको ब्रिक इनोभेसन उद्योगले गरेको रचनात्मक अनुसन्धानले मूर्तरुप लिएको देख्न पाउनु सन्तोषको विषय हो। इटा भट्टाहरूबाट हुने प्रदुषण नियन्त्रणको विकल्प खोजि भइरहेको परिप्रेक्षमा जापानी प्रविधीमा आधारित यो इटा उद्योग र यसका उत्पादनहरूलाई प्रोत्साहित गर्दै आएको परम्परागत यस्ता उद्योगलाई यो नयाँ प्रविधीमा रुपान्तरण गर्दा प्रष्ट रुपमा ३ वटा फाइद छन्, १. वायु प्रदुषण नियन्त्रण, २. विदेशी मुद्राको सचिती ३. गुणस्तरीय निर्माण समाग्रीको आपूर्ती। तसर्थ नेपाल र जापानका निजि क्षेत्रका उद्यमीहरूले गरेको यो प्रयास प्रशंसनीय र आदरणीय छ। आफ्नो व्यवसायनै धरापमा पर्ने हो कि भन्ने चिन्ता व्यक्त भई रहेको बेला अन्य इटा भट्टाहरू पनि क्रमशः वातावरण मैत्री उद्योगको रुपमा रुपान्तरण हुन सके त्यसको फाइदा उद्यमी, मजदुर अनी समाज र राष्ट्रले प्राप्त गर्न सक्छ। यस तर्फ ध्यान दिन म समग्र सबैमा हार्दिक अग्रह गर्दै पुनः एक पटक यस सत्कर्ममा संलग्न सबैमा सफलताको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु धन्यवाद।

मा. मिथिला चौधरी

मन्त्री, जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालय

मिति : - २०७४ भाद्र १९